

Hvordan kommer vi til å se tilbake på tiden vi lever i?



Hanna Mortensdatter Vandeskog

er sosiologistudent, aktivist og kampanje-leder for Spire. Hun er oppvokst på Tromøya, utenfor Arendal og har en forkjærlighet for havet, sykkel og helårsbading.

Det er ikke alltid så lett å sette ord på samtiden. Mange av idealene som dyrkes av samfunnet i dag, har blitt så naturlige for oss at vi nesten har sluttet å se dem. Endring krever likevel at noen tør å ta skrittet ut, vende et betraktende blikk mot egen tilværelse og konstatere at tja - her er det kanskje rom for forbedring allikevel?

Det kan være skummelt å sette spørsmålstegn ved ideer som andre betrakter som helt naturlige. Men det er mennesker som har turt å ta det skrittet før - som har utfordret selve fundamentet i samfunnet de lever i - som har gitt oss konsepter som allmenn stemmerett, diskrimineringsloven og velferdsstaten. Alle disse endringene har måttet kjempes frem i motstrøm. I dag kan vi knapt tenke oss hvordan samfunnet ville sett ut uten dem.

2020 markerer starten på et avgjørende tiår. Innen de neste ti årene, skal vi halvere klimagassutslippene våre. I mai i 2019 slapp FNs naturpanel en av de mest omfattende statusrapportene om naturens tilstand skrevet hittil. Rapporten var oppsiktsvekkende. Den ga legitimitet til en idé som så langt kun har fått leve i periferien av det politiske landskapet: dersom vi skal klare å ro oss inn til land i tide, blir vi nødt til å bevege oss vekk fra målet om evig økonomisk vekst.¹ De siste årene har det vokst frem en sterk konsensus om dette innenfor det vitenskapelige miljøet. En artikkel fra november 2019, signert av over 11 000 forskere, stadfester at høyinntektsland blir nødt til å basere de økonomiske modellene sine på andre mål enn vekst i BNP, om vi skal ha noen som helst sjanse til å unngå økologisk kollaps.²

Ideen om "grønn vekst" har vært fremtredende i klimadebatten de siste tiårene. Grunntanken er at den økonomiske veksten kan fortsette som i dag, så lenge veksten skjer i grønne næringer og grønn teknologi. Tilhengere av grønn vekst-strategien har hevdet at vi kan skape et bærekraftig samfunn ved å frakoble den økonomiske veksten fra miljøødeleggelse. I realiteten har vi ikke sett dette skje.³ Økonomisk vekst og miljøødeleggelse henger sammen som erteris. Samtidig er det ingen tvil om at vi trenger utvikling av grønn teknologi fremover. Hvordan kan vi skape et samfunn som er godt både for mennesker og natur samtidig som vi tar inn over oss realiteten av menneskeskapte klima- og miljøendringer? Vi mener det er på tide å skifte kurs.

Denne nettsida er laget som en del av Spires kampanje "Grønn overvekst". Med oss på laget har vi en rekke forskere, samfunnsdebattanter og forfattere, som hver for seg belyser ulike aspekter og innfallsvinkler til det grønne vekstparadigmet. Siden er ment som en ressursbank og

en argumentasjonshåndbok, for deg som vil lære mer om alternativene til dagens vekstbaserte klimastrategi.

God lesning!

¹ <https://ipbes.net/global-assessment>

² <https://academic.oup.com/bioscience/article/70/1/8/5610806>

³ <https://mk0eeborgicuyptuf7e.kinstacdn.com/wp-content/uploads/2019/07/Decoupling-Debunked.pdf>
